

Waddengoud bij Diensten 1-1-09

Een dienst kan het Waddengoud keurmerk ontvangen als zij bestaat uit een combinatie van minimaal één ervaring/beleving, die een directe relatie met de Waddenregio heeft én minimaal een tastbaar goedgekeurd streekproduct uit de Waddenregio.

De geboden “ervaring/beleving” kan te maken hebben met het unieke landschap, de bijzonder landschaps- en natuurelementen, unieke lokale en regionale bijzonderheden, de historie, bijzondere mensen, streekeigen architectuur, streekeigen gastronomie en toerisme en de eigen streektaal/dialect met lokale varianten”.

De dienst kan worden verzorgd of voortgebracht door één of meerdere bedrijven, organisaties en/of instanties die in de Waddenregio gevestigd zijn. Een dergelijk dienst of arrangement moet een duidelijke relatie met de Waddenregio hebben en mag niet een naam hebben die verwijst naar een typische dienst uit andere streken of landen (dus bijv. geen jeu de boules of wokarrangement).

Het ‘tastbaar goedgekeurde streekproduct’ hoeft niet benoemd te zijn en mag wisselen met bijvoorbeeld de seizoenen. Het product dient wel voor de consument een waarde te hebben en dient een duidelijk herkenbaar deel van de dienst/het arrangement uit te maken.

Als er verschillende aanbieders deelnemen aan de dienst (“arrangement”) dient de Waddengoud licentiehouder de onderdelen die door de collega-aanbieder(s) worden verzorgd schriftelijk vast te leggen .

(Een voorbeeld van een arrangement: een overnachting bij een streektypisch gastenverblijf in de Waddenregio, een workshop met vaartocht over de Waddenzee met “droogvalstop” en een streekeigen menu met typische, streekproducten uit de Waddenregio).

Het ‘tastbare goedgekeurde streekproduct’ is een product dat het Waddengoudkeurmerk bezit, dan wel een producten dat dit certificaat niet bezit, maar die wel Waddengoudwaardig zijn. Voor het gebruik van deze zogenaamde Waddengoudwaardige producten in de Waddengoud gecertificeerde dienst is goedkeuring van de Waddengoud-keurmerkhouders vereist. Indien een product met Waddengoud-keurmerk voorhanden is, wordt daaraan de voorkeur gegeven.

Als gewerkt wordt met menu’s dienen bij alle gerechten van het menu de basis- en/of kenmerkende grondstoffen afkomstig zijn van producten die het Waddengoud-keurmerk bezitten dan wel producten die dit certificaat niet bezitten, maar die wel Waddengoudwaardig zijn.

Menu’s met leveranciers moeten schriftelijk worden vastgelegd.

Om te beoordelen of een product Waddengoudwaardig is worden dezelfde principes gehanteerd als bij toekenning van het Waddengoudkeurmerk, te weten:

Principe 1. Regionale herkomst

Producten die het Waddengoud-beeldmerk dragen, dienen afkomstig te zijn uit de Waddenstreek (Waddeneilanden of maximaal 25 kilometer vanuit de kust van de Waddenzee).

Criterium 1.1 Herkomst van de grondstoffen

De grondstoffen van het product dienen zo veel mogelijk uit de Waddenstreek afkomstig te zijn. Dit dient te worden geïnterpreteerd als:

- in principe moeten alle basis- en/of kenmerkende grondstoffen uit de streek komen; en
- bij samengestelde producten dient 100% van de basis- en/of kenmerkende grondstof uit de streek te komen;

Voorbeelden:

- in het geval van producten met een duidelijk kenmerkende basisgrondstof, zoals brood, zuivelproducten, vlees, honing, vruchtensappen, bier, wijn, dient de basisgrondstof volledig in de streek te zijn geproduceerd;
- in het geval van samengestelde producten, zoals jam, siroop, gebak, vruchtenthee, kruidenzout dient 100% van de basisgrondstof of kenmerkende grondstof uit de streek afkomstig te zijn. Waarbij geldt dat de kenmerkende grondstof ook daadwerkelijk kenmerkend voor de streek dient te zijn, zulks ter beoordeling aan de Waddengroep.

De interpretatie van criterium 1.1 mag worden gerelateerd aan de plaatselijke en/of eventueel tijdelijke klimatologische omstandigheden (bijv. geringe beschikbaarheid door plant- of dierziektes of extreme weersomstandigheden). De interpretatie mag uitdrukkelijk niet gebaseerd zijn op commerciële motieven, zoals inkoop van grondstoffen uit andere gebieden die in de eigen streek tegen hogere kosten eveneens beschikbaar zijn.

Criterium 1.2 Be- en verwerking

De verwerking van de grondstoffen dient plaats te vinden binnen de grenzen van de Waddenstreek. Indien er niet voldoende passende be- en verwerkingscapaciteit in het betreffende gebied aanwezig is, kan ontheffing worden verleend door de Waddengroep.

Criterium 1.3 Herkomstaanduiding op het product

Producten die met Waddengoud-beeldmerk op de markt gebracht worden, dienen te zijn voorzien van een duidelijke herkomstaanduiding, gerelateerd aan de streek. Tevens dient de producent of handelsorganisatie die het product voor verkoop aanbiedt op basis van de productinformatie traceerbaar te zijn.

Principe 2 Duurzame productiewijze

Producten die het Waddengoud-beeldmerk dragen, dienen op een maatschappelijk aanvaarde duurzame wijze te worden geproduceerd.

De Waddengroep hanteert een brede invulling van duurzaamheid, waarbij een aantoonbare meerwaarde ten opzichte van de wettelijke eisen moet worden gerealiseerd.

De Waddengroep vindt dat in voldoende mate invulling wordt gegeven aan het principe 'duurzame productiewijze' als:

- Het product of de grondstof (basis en/of kenmerkende) voldoet aan de eisen van de biologische landbouw en derhalve gerechtigd is het EKO of Demeter keurmerk te dragen, of;
- Het product of de grondstof (basis en/of kenmerkende) voldoet aan de eisen van de St. Milieukeur en derhalve gerechtigd is het milieukeur te dragen.

Daarnaast is het mogelijk dat de producent(groep) een eigen reglement op het gebied van duurzaamheid opstelt/laat opstellen.

Hiertoe moeten, waar dat van toepassing is, eisen worden gesteld op de volgende onderdelen:

- vermindering van de milieubelasting (criterium 2.1.1 en 2.1.2)
- beheer van natuur- en landschapswaarden (criterium 2.2)
- dierenwelzijn (criterium 2.3)

Daarnaast hecht Waddengroep er waarde aan dat speciale aandacht wordt gegeven aan de duurzaamheidsaspecten:

- agro-biodiversiteit (bijv. streekeigen rassen, criterium 2.4)
- vermindering transportkilometers (criterium 2.5)
- vermindering energiegebruik en gebruik duurzame energie ("streekstroom")
- integraal waterbeheer

Waar mogelijk dient gebruik te worden gemaakt van reeds bestaande certificeringssystemen (milieukeur, biologische landbouw, andere streken). De Waddengroep zal de invulling van het principe 'duurzame productiemethode' permanent toetsen aan en in relatie brengen met de maatschappelijke ontwikkelingen op dit gebied.

2.1. Vermindering milieubelasting

Producten met het Waddengoud keurmerk worden geacht producten te zijn waarbij aandacht is besteed aan het minimaliseren van de milieubelasting die het product tijdens het productieproces zelf en/of in de gebruiks- en afvalfase met zich meebrengt.

Criterion 2.1.1 Grondstoffen

De grondstoffen dienen op een maatschappelijk aanvaarde duurzame wijze te zijn geproduceerd. Bij agrarische producten moeten minimaal eisen gesteld worden aan het gebruik van bodemverbeteraars en gewasbeschermingsmiddelen.

Criterion 2.1.2 Productieproces en fysiek product

Er dient aandacht te zijn besteed aan het minimaliseren van de milieubelasting die het product in gebruiks- en afvalfase met zich meebrengt.

2.2. Natuur en landschap

Bij de productie en oogst van grondstoffen voor de producten met een Waddengoud keurmerk, dient zorg te zijn besteed aan het behoud en beheer van karakteristieke en streekeigen natuur- en landschapswaarden. Hiermee dient bij te worden gedragen aan het versterken van de verwevenheid tussen streekgebonden productie en de karakteristieke en streekeigen natuur- en landschapswaarden.

criterium 2.2.1 Natuurbedrijfsplannen

Op agrarische bedrijven waar (grondstoffen voor) producten met een Waddengoud keurmerk worden geproduceerd, dient aandacht te worden besteed aan het behoud en beheer van karakteristieke en streekeigen natuur- en landschapswaarden. Aanbevolen wordt om de verwevenheid tussen productie en het beheer van natuur en landschap vorm te geven middels de ontwikkeling en uitvoering van natuurbedrijfsplannen. Natuurbedrijfsplannen die door een daartoe erkende organisatie zijn opgesteld (DLG, Landschapsbeheer, Agrarische Natuurverenigingen, erkende beheersorganisaties) worden in de regel geacht aan dit criterium te voldoen.

criterium 2.3 Verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen

Indien grondstoffen worden voortgebracht en geoogst in aangewezen natuurgebieden en in de vrije natuur, dient er aantoonbaar sprake te zijn van een verantwoord beheer van de natuurlijke hulpbronnen.

2.4. Dierenwelzijn

Producten die het Waddengoud-beeldmerk dragen, worden geacht producten te zijn die met respect voor (landbouwhuis)dieren zijn geproduceerd.

criterium 2.4.1 Leefomstandigheden van de dieren

Dierlijke producten dienen afkomstig te zijn uit diervriendelijke dierhouderij-systemen. De eisen die gesteld worden aan de schaarrelhouderij zijn de ondergrens bij de invulling van dit criterium. Dit geldt zowel voor huisvesting, als ook voor het gebruik van medicijnen en groeibevorderaars, transport en slacht.

2.5. Agro-biodiversiteit

De voortbrenging van grondstoffen voor producten die het Waddengoud-beeldmerk dragen, dient bij te dragen aan het behoud en de versterking van de specifieke regionale agro-biodiversiteit.

criterium 2.5.1. Agro-biodiversiteit

Er dient aandacht te worden besteed aan het versterken van de relatie tussen streekgebonden productie en (het behoud van) gebiedseigen rassen en gewassen en aan agro-biodiversiteit in het algemeen. Indien van toepassing, dient deelname aan stimuleringsprogramma's voor het behoud van biodiversiteit te worden nagestreefd.

2.6. Transportbewegingen

De productie en afzet van streekeigen producten dient bij te dragen aan de vermindering van het aantal transportbewegingen (transportkilometers).

criterium 2.6 Minimaliseren transportbewegingen

Uitgangspunt van streekeigen productie is het realiseren van regionale productie en verwerking. Het minimaliseren van transportbewegingen is een permanent punt van aandacht. Ten aanzien van de transportbewegingen worden voornamelijk geen nadere eisen gesteld.

Toelichting op het systeem van normering duurzaamheid

Normering duurzaamheid

De Waddengroep vindt dat het principe 'duurzame productiewijze' op voldoende mate wordt ingevuld als wordt voldaan aan de volgende eisen:

1. Het product wordt geproduceerd volgens een productieprotocol, waarin harde overschrijdingsnormen zijn opgenomen ten aanzien van de volgende aspecten:
 - vermindering van de milieudruk
 - beheer van natuur en landschap
 - dierenwelzijn (indien relevant)
2. De gehanteerde overschrijdingsnormen dienen een aanzienlijke en aantoonbare verbetering op te leveren ten aanzien van de wettelijke eisen
3. De gehanteerde normen dienen te worden getoetst in het maatschappelijk krachtenveld.

Besluit ten aanzien van bestaande certificeringssystemen

De Waddengroep streeft ernaar om voor de invulling van 'duurzame productie' op termijn aan te sluiten bij te ontwikkelen systemen voor 'groencertificering' en duurzame ondernemers punten.

Advies ten aanzien van verbreding duurzaamheid

De Waddengroep adviseert om in de productieprotocollen aandacht te besteden aan de aspecten 'agro-biodiversiteit' en 'vermindering van transportbewegingen'.

